

De heer P.J. Duisenberg
Voorzitter Vaste Commissie voor Financiën
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Postadres

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag
Tel: (070) 356 35 63
Fax: (070) 360 75 72
bureau@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

Doorkiesnummer

Datum

23 juni 2015

Ons nummer

No 2015/243

Uw brief

Uw kenmerk

Bijlagen

Behandelend medewerker

Onderwerp

Reactie op de brief van de
staatssecretaris van Financiën
n.a.v. de motie Schouten/Omtzigt

Geachte heer Duisenberg,

De staatssecretaris van Financiën heeft per brief van 9 juni 2015 gereageerd op de motie van de leden Schouten en Omtzigt.¹ In deze motie wordt de regering verzocht aanbevelingen van de Nationale ombudsman op te volgen.

De staatssecretaris van Financiën en de Nationale ombudsman delen het belang dat zij hechten aan de beslagvrije voet. Ook delen zij de diagnose dat de beslagvrije voet bij een bepaalde groep burgers ernstig in het gedrang komt. Maar zij verschillen van mening over de oplossing. De staatssecretaris vestigt zijn hoop op een nieuwe regeling. Ik heb grote zorgen dat die regeling te laat komt voor de burgers die nu in de problemen zijn.

De aanbevelingen van de ombudsman betreffen de situatie van gezinnen die diep in de armoede en schuldproblemen zitten. Voor hen zijn de toeslagen een zeer noodzakelijke aanvulling op hun inkomen. Zonder die bedragen kunnen ze huur, zorg en kinderopvang niet betalen.

Met de invoering van de beslagvrije voet heeft de wetgever de bedoeling gehad om mensen met schulden een bestaansminimum te garanderen. Daarover zijn de staatssecretaris van Financiën en de Nationale ombudsman het grondig eens. Ook zijn wij het eens dat de gezinnen op wie de Belastingdienst moet invorderen, zoals hierboven beschreven, recht hebben op de beslagvrije voet.

Schuldproblemen leiden er toe dat deze gezinnen brieven van diverse schuldeisers beschouwen als even zovele rekeningen die zij toch niet kunnen betalen. En daarom niet meer openmaken of lezen. Dit geldt ook voor brieven van de Belastingdienst. Ook wanneer zij brieven wel lezen, blijft het voor hen moeilijk te begrijpen of zij in aanmerking komen voor een betalingsregeling of beslagvrije voet, en hoe zij dat moeten aanpakken.

¹ Motie van 4 juni 2015 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2014-2015, 31 066, nr. 238).

Ons nummer

No 2015/243

2

Het gaat mis als gezinnen niet op brieven van de Belastingdienst reageren. Dan vindt dwangverrekening plaats of wordt beslag gelegd op loon of uitkering.² Reageren burgers wel en spreken zij een betalingsregeling af, dan gaat het alsnog mis als zij op gegeven moment de betaling niet langer (kunnen) nakomen. Ook dan gaat de Belastingdienst over op dwanginvordering.³ In beide situaties gebeurt het dat gezinnen niet de beslagvrije voet krijgen die hun toekomst. Hun inkomen daalt daardoor tot onder het bestaansminimum.

Deze problemen spelen op de achtergrond een rol wanneer de beslagvrije voet wordt aangetast. Ook hierover zijn de staatssecretaris van Financiën en ik het eens.⁴

In zijn brief geeft de staatssecretaris van Financiën aan dat het kabinet denkt "de oplossing [...] te vinden in een fundamentele vereenvoudiging van de regeling met betrekking tot de beslagvrije voet" (p. 2). De Nationale ombudsman juicht dat toe. Het kabinet zet dus in op een toekomstige oplossing. Dit knelt echter zolang er geen zicht is op een spoedige totstandkoming van die regeling.

De Nationale ombudsman en de staatssecretaris zijn het niet eens over oplossingen voor gezinnen voor wie de beslagvrije voet nu wordt aangetast. De staatssecretaris spreekt over systemen die daartoe niet ingericht zijn en over een verrekenings-applicatie die geen rekening houdt met de persoonlijke, financiële omstandigheden van burgers. Dat is wrang. Kennelijk heeft de logica van zulke systemen voorrang boven de reële problemen van gezinnen in deze moeilijke situaties.

Binnenkort wordt gestemd over de motie Schouten/Omtzigt. Mocht de motie worden aangenomen, dan ben ik uiteraard van harte bereid met de staatssecretaris van Financiën mee te denken over oplossingen voor nu. Een kopie van deze brief zend ik aan de staatssecretaris van Financiën.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

² Brief van 20 maart 2015 van de Nationale ombudsman aan de staatssecretaris van Financiën.

³ Brief van 23 februari 2015 van de Nationale ombudsman aan de staatssecretaris van Financiën.

⁴ De Nationale ombudsman signaleerde deze problemen o.a. in zijn brief van 20 maart 2015 aan de staatssecretaris van Financiën. Getuige diens reactie van 22 april 2015 herkent hij de problemen.

